

A Módszertani Közlemények koncepcionális laptervi célkitűzései

MUNKATERV 2008

Folyóiratunk szerkesztőbizottsága 2007. október 26-án tartott ülésén jóváhagyta a következő évre szóló munkatervet. Azzal a szándékkal tesszük közzé, hogy olvasóinkat is tájékoztassuk a tervekről, másrészt hogy szerzőink és jövőendő szerzőink figyelmébe ajánljuk azokat a témákat, amelyek preferáltak tekinthetők az elkövetkezendő esztendőekben.

Országos hatáskörű folyóiratunk 2008-ban megközelíti a félévszázados kort, 48. életévbe lép, ezért beszélhetünk múltjáról, kialakult karakteréről, hagyománytisztelő szándékáról, ugyanakkor megújulási törekvéseiről is. Írótabora az egyetemi tanártól a gyakorló óvónőig terjed. Ez egyrészt az érdeklődést igazolja, másrészt a tenni akarást tükrözi: ki-ki a saját szögéből nézve ad nagyobb ívű áttekintést, illetve ír azzal a szándékkal, hogy közkinccsé tegye gondolatait, gyakorlati tapasztalatait.

A lap alapításától létező célkitűzéseinkből megtartjuk a fundamentumnak szánt interdiszciplináris metodikai arculatot, mely átrendeződésében korunk követelményeihez igazodik.

Az alapidokumentumból idézve:

„Folyóiratunk célja, hogy gazdag választékát adja a hagyományos és a korszerű alternatív pedagógiai programoknak, az elméletileg is jól megalapozott didaktikai útbaigazításoknak, az innovatív és célravezető módszeres eljárásoknak, továbbá a gyakorlatban kipróbált és bevált műhelyfogadásoknak, az időszerű, előre mutató új módszereknek különös tekintettel alapozó iskoláinkra.

Magunkénak valljuk közoktatásunk, – olvasóink által elismert – gyakorlatias iskolaszemléletét, az óvoda és a középiskola felé való nyitottságot, illetve minden igaz és időt álló pedagógiai érték közkinccsé tételét, segítve tanáraink iskolai munkáját, metodikai kultúrálódását, valamint a megújulás, az önállóság útját kereső iskoláink tevékenységének kibontakozását.

Gondot fordítunk az iskolai hagyományápolásra, az anyanyelv igényes használatára, a nevelés időszerű kérdéseire, a természettudományi tárgyak személyiségformáló erejének hatványozottabb kiteljesítésére, a humán és a művészeti tárgyak adta innovációs szemléletű metodika kialakítására, ugyanakkor jeles évfordulóink, ünnepeink élményt nyújtó és színvonalas megemlékezéseire.

Felvállaljuk a határokon túl élő magyar iskolakultúrák és az egyházi iskolák értékeinek megidézését, hasznosítását, külön rovatban legújabb szaktudományi, módszertani kiadványok igényes ismertetését. Az élen járó, nálunk is hasznosítható külföldi tapasztalatok közreadására is gondot fordítunk, és az iskoláinkat közvetve vagy közvetlenül érintő, a magyar iskolaműhelyekre, sőt a közoktatás tágabb területére ható aktualitásokat is publikáljuk.”

2008-ban az alábbi két témakörbe soroljuk laptervi célkitűzéseinket:

1. A lap szerkezetét tekintve az évek alatt kialakult rovatrendszer megtartjuk, s a közelmúlt éveiben tervezett módon dolgozunk az egyes rovatok tartalmi körének bővítésén.

2. A jelenben folyó kísérletek, struktúrák, tartalmi aktualitások, programok kerülnek kiemelt pozícióba a folyóirat hasábjain.

Részletesebben:

A második csoportról – mint újdonságról – szólunk először:

A sulinova adta tágabb keretnek megfelelően alakítják lapunk profilját a közoktatásban most folyó és alakuló eljárások: s ezekről a kísérleti stádiumokról, eredményekről beszámolunk. A modernizálódó iskolák életét permanensen meghatározó témák nem évülnek el egy pályázati

ciklus alatt, így folyamatos témáink: a kompetencia alapú oktatás; az integrációs oktatás a normál iskolákban; a kooperatív oktatási technikák; a differenciáló oktatás; a multikulturális szemlélet a tartalomban és metodikában; az egyéni képességek fejlesztése és a felzárkóztatás; a drámapedagógia alkalmazása; tehetséggondozás; ifjúságvédelmi problémák; az állami gondozás kérdésköre. A mindennapi gyakorlat és a pedagógusok visszajelzései alapján témaként szerepel még: új tanulási módszerek, a funkcionális analfabétizmus, a közismereti tárgyaknak a munka világával való kapcsolata, egészségünk; a mindennapi szövegvilágban való eligazodás; az elektronikus média hagyománya (rádió, televízió) és új közlésmódja (e-mail, internet); a tankönyvekről; nevelési kérdéskörként a szülő és a pedagógus kapcsolatának új vonásai és a szegregáció kiküszöbölése az iskolákból.

Mindezek kiemelten kapnak helyet a folyóiratban.

Az elmúlt években preferált témák továbbra is részei a lapnak:

- A szakmai közvélemény tájékoztatása,
- az oktatás tartalmi, metodikai fejlesztésének segítése,
- az EU integráció és az oktatás témakörével kapcsolatos íráskor folyamatos megjelentetése,
- a lap minőségének fejlesztése érdekében bevezetett munkamódszerek.

Részletesebben:

- *A szakmai közvélemény tájékoztatása céljából* a konferenciákról, rendezvényekről előzetesen vagy utólag tájékoztató-elemző módon közlünk írásokat. Ugyanez vonatkozik azokra a kiadványokra, amelyek oktatási segédanyagként figyelmet érdemelnek. Változatlanul folyamatosan közöljük a Szemle rovatban a szakmai pedagógiai fejlődést elősegítő kiadványok recenzióit.

- *Az oktatás tartalmi, metodikai fejlesztése* érdekében a szerkesztőbizottság változatlanul kiemelte a Műhely rovat minőségi és mennyiségi megújítását. Jobban nyitunk a természettudományok irányába, és gondot fordítunk az új tárgyak metodikájának megismertetésére, pl. a környezetismeret módszertani kérdései; a kommunikáció és beszédtechnika gyakorlatai; a pedagógus szóbeli értékelő megnyilatkozásai, idegen nyelvek oktatása, készségek, képességek fejlesztésére szolgáló eszközök bemutatása stb.

Eddig is több metodikai modell értékű írás született, ám a szerzők körét ajánlatos szélesíteni. Az iskolákban folyó kísérletek eredményeinek publikálása is felvállalt kötelességünk, mert ezek az írások a tartalmi, módszertani megújulást motiválják.

- *Az EU integráció és oktatás* kapcsolatának kérdésköreiről, szemléletéről jelentetünk meg írásokat. A gyermekek esélyegyenlőségéért küzdő „civil” szervezetek tevékenységéről, tartalmi munkájáról, az emberi jogi nevelés kérdéseiről, helyzetéről Magyarországon, az EU tagállamok iskolai gyakorlatáról, pl. a Waldorf-, Freinet-, a Rogers-oktatás és a Montessori-oktatás témaköréből, továbbá a testi fogyatékosok esélyegyenlőségének biztosításáról.

- *A Módszertani Közlemények minőségének fejlesztése* érdekében az ország különböző felsőoktatási intézményében dolgozó szerkesztőbizottsági tagok és a gyakorló pedagógusok aktivitására számítunk. Változatlanul felkérjük egy-egy téma szakértőjét tanulmány, esetleg műhelymunka írására. A határon túli magyar iskolák pedagógusainak publikációs lehetőséget biztosítunk.

Összegezve: A Szerkesztőbizottság szándéka szerint lapunk mindenekelőtt a pedagógusok mindennapi iskolai munkáját segíti. Az oktatás megújulási, fejlődési folyamatából hatékony részt vállal folyóiratunk metodikai novumok közlésével, szemléletváltás alakításával olyan módon, hogy emellett ápoljuk nemzeti hagyományainkat.

Célunk az igényesen tájékozott, ismereteit állandóan bővíteni kész, az új írást fogékony tanári szemlélet folyamatos alakítása.

Rozgonyiné dr. Molnár Emma
főszerkesztő